

Laxfiske

Statens vatten i Lainio älv

Lainioälven har en unik stam av vild lax som har ett högt bevarandevärde. Var och en av de laxar som överlever den närmare 200 mil långa vandringen från sina tillväxtområden i södra Östersjön till sina lekplatser i Lainioälven har ett stort biologiskt och genetiskt värde för stammens fortlevnad. Samtidigt är Lainioälvens lax en viktig resurs för sportfisket och turistnäringens utveckling i regionen.

Hållbart fiske även i framtiden

För att uppnå ett långsiktigt hållbart nyttjande av Lainioälvens lax samtidigt som stammens utvecklingsmöjligheter säkras behöver förvaltningen av laxfisket utvecklas. Viktiga faktorer är exempelvis möjligheten att följa upp och styra fångstuttaget. Länsstyrelsen utvecklar förvaltningen av laxfisket genom en försöksverksamhet i den del av Lainioälven som förvaltas av oss. Försöksverksamheten innebär att vi inför så kallade gälplomber för att märka fångade och avlivade laxar som obligatoriskt komplement till de vanliga fiskekorten.

Regler för laxfiske, hantering av gälplomber och fångstrapportering

- Fiske efter lax är endast tillåtet med giltigt fiskekort (Kirunakortet) och med innehav av särskild gälplomb ("tag") för märkning av avlivad lax.
- Innehav av gälplomb krävs även om fiskaren har för avsikt att återutsätta all fångad lax. På uppmaning av fisketillsynsperson ska giltig och oanvänd gälplomb kunna uppvisas tillsammans med giltigt fiskekort.
- Gälplomben ska fästas genom laxens mun och gällock direkt efter avlivning och på ett sådant sätt att gälplomben är permanent låst och inte kan öppnas.

- Gälplomben ska sitta kvar på laxen fram tills den tillagas eller styckas/filéas för infrysning.
- Innehav av avlivad lax som saknar märkning med giltig gälplomb eller där gälplomben inte är permanent låst innebär ett brott mot fiskereglerna och kan medföra polisanmälan och utestängning från möjligheten att köpa gälplomber följande säsong.
- Det är tillåtet att avliva maximalt 1 lax per fiskande.
- Under augusti är det förbjudet att avliva lax.
- Det är förbjudet att avliva honlax.

Reglerna gäller utöver de fiskeregler som anges på fiskekortet och fiskekortbilagan för Kiruna.

Gälplomb - inköp och fångstrapportering

Du behöver visa giltigt fiskekort och identitetshandling när du köper gälplomb. Vid köpet registreras köparens personuppgifter och fiskekortnummer.

Obligatorisk fångstrapport

Med gälplomben följer krav på obligatorisk fångstrapport. Fångstrapportering sker online eller på pappersblankett. Du ska rapportera din fångst senast **30 september samma år som plomben köptes**.

Det är viktigt att rapportera i tid eftersom utebliven fångstrapport medför att du blir avstängd från att köpa gälplomber följande säsong.

Giltighetstid och antal

- Oavsett kombination av fiskekort kan maximalt 1 gälplomb köpas per person och år.
- För innehavare av årskort för familj kan maximalt 1 gälplomb köpas av varje betalande familjemedlem.
- Barn under 16 år som fiskar i sällskap med målsman kan inte köpa gälplomb, men kan använda gälplomb inköpt av målsman.
- Gälplomben är giltig och möjlig att använda under hela den tillåtna laxfiskesäsongen. En gälplomb som inköps i början på säsongen men inte använts kan användas vid ett senare tillfälle under samma säsong.
- Gälplomberna är numrerade och får ej överlåtas till annan fiskare.
- En använd gälplomb får inte återanvändas.
- Ingen återbetalning sker för oanvända gälplomber.

Ändrade regler 2024

Återvandringen av lax till Torneälvens vattensystem var under 2023 ca 80 % sämre än de vetenskapligt baserade prognoserna och det är idag okänt vilka faktorer som orsakat denna kraftiga försämring och varför inte de kunde förutses i den vetenskapliga rådgivningen. Den dåliga återvandringen innebär att Torneälven producerat långt under sin kapacitet vad gäller laxungar detta år vilket kan komma att få negativa konsekvenser om ett antal år när dessa laxar ska återvända som vuxna fiskar till älven. Om denna dåliga produktion fortsätter under flera år kan en sådan nedgång bli långvarig och allvarligt komma att påverka fiskemöjligheterna under många år framöver.

Inför 2024 är den vetenskapliga rådgivningen mycket tydlig och det är att fisketrycket bör minskas betydligt på flertalet laxstammar och detta har bland annat föranlett att EU har förbjudit kustfiske efter lax i Bottenhavet.

Köp och hämta gälplomb i Kiruna kommun

Turistbyrån Kiruna	0980-188 80
Jaktia/Outdoorshoppen, Kiruna	0980-202 00
Kallax flyg, Kurravaara	0980-810 00
Blinds kiosk och bensin, Övre Soppero	0981-300 42

Pris: 100 kronor/gälplomb

Maximalt antal gälplomber

1 gälplomb per person – oavsett typ av fiskekort

Vad gäller Torneälven så gäller samma rådgivning och då särskilt för de tidigt vandrande delarna av laxpopulationerna som vandrar högt upp i vattensystemet och som ofta är storvuxen och här utgör Lainioälvens lax kanske den mest värdefulla och skyddsvärda.

Som en anpassning till den svaga uppgången av lax under 2023 och en förväntad svag uppgång under 2024 har länsstyrelsen valt att begränsa antalet gälplomber för säsongen 2024. Under 2024 kan maximalt en gälplomb köpas per fiskare oavsett typ av fiskekort. Det har även tillkommit en begränsning av totala antalet gälplomber som säljs under säsongen 2024. Under 2024 säljs totalt 120 gälplomber fördelat på 50-20 gälplomber per återförsäljare. Ett förbud att avliva lax under augusti har även tillkommit.

